УДК 636.612.082

ГЕНЕТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ НЕ ВИЧЕРПАНИЙ

О. І. Стадницька, кандидат сільськогосподарських наук, науковий співробітник
Інститут сільського господарства Карпатського регіону НААН України

У результаті проведених досліджень встановлено, що надої піддослідних корів з віком змінювалися до третьої лактації зростали, а починаючи з четвертої поступово спадали. Виявлено залежність молочної продуктивності від показників відтворювальної здатності

Ключові слова: *телиці, нетелі, корови, лактація, конституція*

Генетичний потенціал корів західного внутрішньопородного типу української чорно-рябої молочної породи в ПОП «Іванівське» Теребовлянського району Тернопільської області, яких отримали в результаті відтворного схрещування корів чорно-рябої породи з бугаями голштинської породи, є досить високий.

Надій корів за першу лактацію становив 89,65 % від надою корів за другу лактацію, за другу лактацію 93,77 % від надою корів за третю лактацію і за третю лактацію 93,91 % від надою за вищу лактацію. Надій корів за першу і другу лактації становив 85,63 % і 88,06 % від надою за вищу лактацію. Спостерігається зміна надою корів з віком. Результати досліджень показують, що за другу лактацію вибуло 120 корів, або 22,43 %, за третю лактацію 119 корів, або 22,24 %, за четверту 186 корів, або 34,76 % і за п›яту лактацію 94 корови,

Результати наших досліджень показують, що у корів української чорно-рябої молочної породи в залежності від лактації тривалість сухостійного періоду перебувала в межах 48,5 ± 1,99 57,80 ± 0,95 доби, сервіс-періоду 85,0 ± 3, 80 108,5 ± 5,3 доби і междуотельного періоду від 370,6 ± 4,50 до 393,5 діб.

Різниця за тривалістю сухостійного періоду між тваринами за II і III лактації становила 2,1 добу (P <0,01), II і IV 3,5 добу (P <0,01), II і V 22,3 добу (P <0,001). За тривалістю сервіс-періоду різниця між тваринами за I і II лактації становила 8,9 добу (P <0,05), I і III 11,8 добу (P <0,05), I і IV 17,5 добу (P <0,01), I і V 6 діб.

За тривалістю міжотельного періоду різниця між тваринами за I і II лактації становила 8,2 добу, I і III 11,0, I і IV 16,7 добу (P <0,10), IV і V 22,9 добу (P <0,01), V і III 17,2 добу (P <0,01), V і II 14,4 добу (P <0,10).

Між тривалістю сухостійного періоду та молочною продуктивністю корів встановлена певна залежність Найменьшою молочною продуктивністю характеризувалися корови з тривалістю сухостійного періоду76–85 днів і більше. Різниця за надоєм між коровами з тривалістю сухостійного періоду до 45 днів та 46–55 днів за другу лактацію становил 297 кг (P<0,01), за третю - 168,3 кг (P<0,10) і за найвищу - 195,6 кг (P<0,05), а за кількістю молочного жиру – відповідно 10,6 кг (P <0,05), 8,1 і 6,8 кг. Між коровами з тривалістю сухостойного періоду 45–55 та 56–65 днів різниця за надоєм за другу лактацію складала 113,0 кг, за третю 175,9 кг і за найвищу 383,3 кг (P<0,01). Результати наших досліджень показують, що тривалість сервіс-періоду значно впливає на продуктивність корів Нашими дослідженнями встановлено, що найвищими надоями характеризувалися корови з тривалістю міжотельного періоду 366-385 діб .

Встановлено вплив тривалості сухостійного, сервісного і міжотельного періодів на молочну продуктивність корів. Залежно від лактації частка впливу тривалості сухостійного періоду на надій становила 19,4-24,31 %, вміст жиру в молоці 15,19-20,45 і на кількість молочного жиру 18,2325,19 %, а частка впливу тривалості сервіс-періоду на ці ж показники становила відповідно 30,36-33,99; 30,1133,57 і 29,8834,73 і міжотельного періоду 25,9931,54; 26,3830,27 і 25,5831,64 %. М. Іванов в болгарської симентальської худоби найвищі надої за лактацію спостерігав при тривалості міжотельного періоду від 373 до 406 діб. М. В. Зубець, В. П. Буркат, О. Ф. Хаврук, М. В. Зубець, В. П. Буркат .

Таким чином встановлено, що надої піддослідних корів з віком змінювалися - до третьої лактації зростали, а починаючи з четвертої - поступово спадали. Виявлено залежність молочної продуктивності від показників відтворювальної здатності. Найвищими надоями характеризувалися корови з тривалістю сухостійного періоду 4655, сервісного періоду 7090 і міжотельного періоду 315385днів.

Бібліографічний список

1. Буркат, В. П. Теорія, методологія і практика селекції / Буркат В. П. – Київ : БМТ, 1999. – С. 259–268.

2. Долгов, А. М. Межпородное скрещивание в молочном скотоводстве / А. М. Долгов, Е. Д. Смирнов. – М. : Знание, 1980. – 64 с.

3. Зубец, М. В. Преобразование генофонда пород и синтетические популяции / М. В. Зубец, В. П. Буркат // Сб. науч. работ Южного отделения ВАСХНИЛ „Породы и породообразовательные процессы в животноводстве". – К., 1989. – С. 6–16.

4. Иванов, М. Изменения на млечнета продуктивностна крови от породата българско сименталско говедо пред периода на лактацията / Иванов М. // Животновъдни науки. – 2001. – Г. 38, Б. 1. – S. 75–77.

5. Лебедев, М. М. Межпородное скрещивание в молочном скотоводстве / Лебедев М. М., Дмитриев Н. Г., Прохоренко П. Н. – Л. : Колос, Ленингр. отд-ние, 1976. – 271 с.